

*О, хээрхи, Оки - Теңгер, оли Деедс!
Оки - Теңгрин сәкүси евәж,
Оли - амти төвкнүн бәәж,
Оньдин иигәж Цаһаһан кәж,
Оки - Теңгрән дурдәж, күңшү һарһәж,
Халун уурта хотан кәж,
Уур деежән өргәж,
Ууух - идхнь элвг боләж,
Аав - ээжиннь авъяс бәрәж,
Оли көгшүдүд, баһчудин эсирһл үзәж,
Оли эсүлд әмд йовәж, мадниг байруләж,
Хуучна авг - бәриц үзүләж, сурһәж йовтха!
Оки - Теңгрин аришанд,
Оли - амти күртәж,
Эрүл - менд, седкл өргн,
Дүүгәж - дүркләж цуһарн,
Дембрлтә Цаһаһан кех болыя!*

Кичэлин күсл:

- Цаһан сарин туск медрлэн давтад гүүдүлх;*
- Олн зүсн эв-арһ олзлад, келлһән өргжүлх;*
- Хальмг улсин авъясан хадһлад, өвкнрән тевчх.*

Цаһан Сар ирнэ,

Шикр – балта элвэжнэ.

Күүкд биилэд, дуулна,

Көгшдүд йөрэл келнэ.

к/ө Цаһан сар – хаврин байр

Цаһана домг

Үгин көдлмш

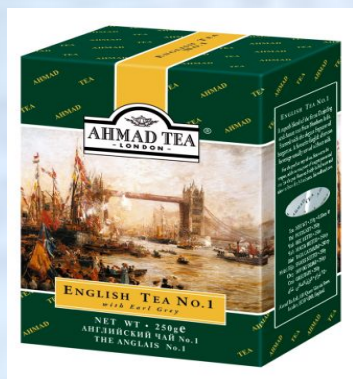
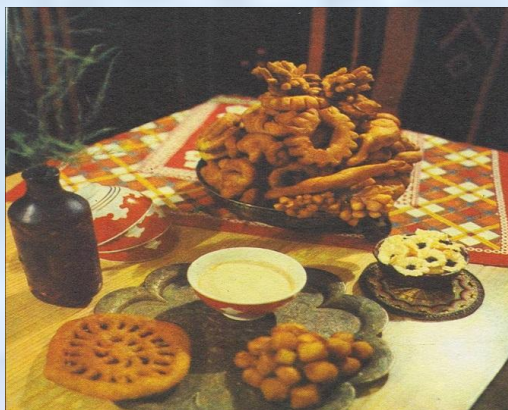
Домг – легенда

Бурхн Багшин ном – учение Будды

Окн Теңгр – богиня Окон Тенгри

Авъясмуд – обычаи, традиции

Наадн «Хальмг ца»

**Эзн богд Жаңһр
Эргндән ширтәд хәләнә.
Барун талагшан хәләһәд,
Байн Күңкән Алтн Чеежлә мендлнә.
Зүн талагшан хәләһәд,
Арслңгин Арг Улан Хоңһрла мендлнә.
Деегшән хәләһәд, Деедс Бурхндан зальверна.
Дорагшан хәләһәд, һазр-усндан зальверна.**

Наадн - мархан

Тэдлвртә туульс

1				
2				
3				
4				

к/ө Цаһан сар – хаврин байр

**Цаһан сар-хаврин байр. ... ичэнэсн
һархла, Цаһан эклнэ. Цаһан өңгиг хальмг
улс цевр, эрүн гиж тоолна. Эмтн ик эртэснь
белдвр кенэ. Цаһана өмн өдр оln-зүсн
боорцгуд кедмн: ..., ..., ..., ..., ..., ...,**

**Цаһан өдр эрт босад,, ... чанад, зулан
өргдмн. Нег-негн талан ... йовдмн. Нег-
негнлэрн харһад,? гиж сурхла:
«Һарувидн, һарувидн!», - гиж хэрү өгдмн.**

**Насарн баһ күн түрүн болж мендлнэ. Хаврин
байрла нег-негэн йөрәһэд, цугтан нээрлнэ.**

Герин даалһвр:

***«Цаһан сар – мана өрк-бүлд»
гидг ахр келвр тогтах
эс гижэ шүлг бичх***

Менд – амулң бәәтн!

